

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY
2023/2024

Základní škola Pod Marjánkou, Praha 6

Mgr. Irena Štěpánová, Mgr. Klára Čermáková
září 2023

Preventivní program školy

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola, Praha 6, Pod Marjánkou 2 Pod Marjánkou 1900/2 169 00 Praha 6
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Marcela Zavadilová
Telefon na ředitele	220 517 292
E-mail na ředitele	marcela.zavadilova@zspodmarjankou.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Irena Štěpánová, Mgr. Klára Čermáková		
Telefon	220 513 176		
E-mail	irena.stepanova@zspodmarjankou.cz klara.cermakova@zspodmarjankou.cz		
Specializační studium			Ne
Realizátor vzdělávání			

Jméno výchovného poradce	Mgr. Eva Kašparová		
Telefon	220 517 292		
E-mail	eva.kasparova@zspodmarjankou.cz		
Specializační studium	Výchovné poradenství		
Realizátor vzdělávání			

Jméno školního psychologa	Mgr. Anna Peterová		
Telefon	220 517 292		
E-mail	anna.peterova@zspodmarjankou.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	15	372	18
ZŠ - II.stupeň	12	300	32
Celkem pedagogů na škole*	27	672	50

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Jsme školou s rozšířenou výukou jazyků. Nacházíme se v těsné blízkosti jiné základní školy. Součástí školy je školní jídelna a družina. V letošním roce školu navštěvuje 667 žáků, kteří jsou přijímáni na základě testu školní zralosti formou zápisu do 1. ročníku a formou výběrového řízení do ostatních ročníků. Škola má statut fakultní školy Pedagogické fakulty UK. Byli jsme oceněni jako Finančně gramotná škola a stali jsme se Etickou školou bronzového stupně. Nově jsme získali statut Excelentní jazyková škola MČ Prahy 6.

Na preventivním programu školy se podílí všichni pedagogičtí pracovníci, preventivní tým se pak skládá z ředitelky školy, výchovného poradce, školního metodika prevence a při výchovných komisích ještě z třídního učitele žáka.

Na škole je kladen velký důraz na nespécifickou prevenci, děti si mohou vybrat z velké nabídky volnočasových aktivit, kroužků, preventivní témata jsou obsažena i v programu družiny a školního klubu.

Školní programy jsou provázené výjezdy mimo školu. Některých mimoškolních akcí se mohou zúčastnit i rodiče žáků a jejich rodinných příslušníků, což umožňuje naplnění jednoho z našich hlavních cílů, a tudíž aktivní zapojení rodičů do preventivního programu školy.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

DLOUHODOBÉ CÍLE

Dlouhodobým cílem v oblasti primární prevence je:

- Preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování (dále RCH).
- Udržovat dobré vztahy mezi školou a rodinou, přehledně zprostředkovat informace.
- Motivovat žáky ke spolupráci v třídním kolektivu, umožnit jim navázat dobré sociální vazby, hlavně v nově vznikajících kolektivech. Poukázat na hodnotu kamarádství založeného na důvěře, toleranci, ochotě naslouchat a pomoci. Pomáhat jednotlivcům najít si své místo ve skupině a spolupracovat.
- Nabídnout žákům pomocnou ruku při řešení problémů a složitých životních situací.
- Umožnit žákům podílet se na vytváření pravidel nezbytných pro dobrý chod školy, naučit je tato pravidla dodržovat.
- Udržovat příjemné, bezpečné a otevřené klima ve škole.

- Nabídnout žákům dostatečné množství volnočasových aktivit, zájmových kroužků a školou pořádaných akcí. Aktivní trávení volného času napomůže dobrému osobnostnímu vývoji žáků a poslouží jako prevence v oblasti RCH.
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu, vyzvednout hodnotu lidského zdraví a seznámit žáky se způsoby, jak ho dosáhnout a udržovat.
- Seznámit žáky s jednotlivými typy RCH, představit různé formy a důsledky jednotlivých RCH, nabídnout východiska a způsoby řešení.
- Zvládat problematické situace, neúspěch, stres, naučit se v nich orientovat a rychle se rozhodovat.
- Poskytnout žákům objektivní informace o legálních a nelegálních návykových látkách a riziky spojených s jejich užíváním.
- Vést děti k samostatnosti a zodpovědnosti.
- Pracovat na vylepšení komunikačních dovedností, přiměřeného a asertivního chování.
- Minimalizovat projevy šikany a agresivity.

KRÁTKODOBÉ CÍLE

Cíl:	Žáci mají možnost zapojit se do vytváření pravidel společně se svým třídním učitelem, které budou dodržovat a umožní jim tak bezpečný a bezkonfliktní průběh vyučování.
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci znají a dodržují pravidla v jednotlivých třídách a jsou si vědomi postihu při nedodržení těchto pravidel.
Zdůvodnění cíle:	Žáci lépe chápou a dodržují pravidla, na nichž se sami podílí.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Umožnit žákům podílet se na vytváření pravidel nezbytných pro dobrý chod školy a tato pravidla dodržovat.

Cíl:	Žáci mají možnost navštěvovat volnočasové aktivity a zájmové kroužky (jako různé sportovní, vědecký, keramický, taneční, z angličtiny, první pomoci apod.). Tradičně se žáci mohou účastnit různých akcí školy, u některých se mohou podílet na jejich organizaci (např. průvodcovství při dni otevřených dveří nebo zápise do 1. tříd, žáci vyšších ročníků pomáhají formou her novým prvňáčkům poznávat školu, organizují Mikulášskou nadílku. Pěvecký kroužek chodí zpívat do domova důchodců, v rámci pořadů Prahy 6 zpívají na vánočních koncertech, organizují a aktivně se podílejí na zahradní slavnosti pro rodiče, podílejí se na Sluníčkovém dni, sportovní dni apod.).
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci se aktivně zapojují do akcí pořádaných školou, podílí se na organizaci, stávají se členy zájmových kroužků.
Zdůvodnění cíle:	Žáci efektivně využívají volný čas po vyučování různými aktivitami, při kterých se naučí novým dovednostem.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Nabídnout žákům dostatečné množství volnočasových aktivit, zájmových kroužků a akcí pořádaných školou, kde mohou vhodně vyplnit svůj volný čas. Aktivní trávení volného času napomůže dobrému osobnostnímu vývoji žáka a poslouží jako prevence v oblasti RCH.

Cíl:	Žáci mají možnost využívat konzultačních hodin s výchovnou poradkyní, metodičkou prevence, školní psycholožkou nebo třídním učitelem/kou. Zde mohou řešit osobní problémy s kamarády, v rodině i ve škole.
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci konzultačních hodin využívají a společně s osloveným pedagogem hledají způsoby řešení daných problémů.
Zdůvodnění cíle:	S některými problémy se žáci neradi svěřují v kolektivu třídy, a proto je pro ně velice důležité, že je tu někdo pro ně, vyslechne je a společně se snaží problém vyřešit.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Nabídnout žákům pomocnou ruku při řešení problémů a složitých životních situací.

Cíl:	Žáci získávají objektivní informace o jednotlivých typech rizikového chování. Prostřednictvím modelových situací (interaktivní formou) si vyzkouší emocionální prožitky jedinců v různých situacích spojených s rizikovým chováním. Vyzkouší si pocity spojené s rolí oběti i agresora. Seznámí se s možnými dopady RCH na zúčastněné jedince a osvojí si způsoby řešení v daných situacích.
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci umí popsat jednotlivé typy RCH (i vzhledem k věku). Vědí, co mají udělat, když se dostanou do situace s RCH, dokáží se zastat kamaráda, vědí, jak zajistit potřebnou pomoc.
Zdůvodnění cíle:	Ve většině odhalených případů RCH mají agresoři tendenci situaci zlehčovat a neuvědomují si, jaké dopady má jejich chování na ostatní zúčastněné. Uvědomění si pocitů jedince v roli oběti napomáhá prevenci výskytu RCH a zvyšuje pravděpodobnost jeho včasného odhalení.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Seznámit žáky s jednotlivými typy RCH, představit různé formy a důsledky jednotlivých typů RCH, nabídnout východiska a způsoby řešení.

Cíl:	Žáci získají informace o legálních i nelegálních návykových látkách , seznámí se s pojmem závislost a s projevy závislostního chování. Vytvoří si odmítavý postoj k užívání návykových látek, dozví se informace o jejich původu, charakteristice, formách užívání a dopadu užívání na fyzické, duševní i sociální zdraví jedince.
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci umí rozpoznat jednotlivé typy návykových látek, umí popsat účinky jejich působení, jsou si vědomi rizik spojených s jejich užíváním.
Zdůvodnění cíle:	Mezi žáky se mohou vyskytovat jedinci, kteří svou první zkušenost s návykovými látkami už mají, někteří z nich se mohou pohybovat v prostředí, kde se tyto látky běžně užívají. Jestliže chceme docílit negativního postoje dětí k těmto látkám, musíme jim poskytnout dostatečné množství objektivních informací o jejich užívání a rizik s ním spojených
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Poskytnout žákům objektivní informace o legálních i nelegálních návykových látkách a rizik spojených s jejich užíváním.

Cíl:	
Ukazatele dosažení cíle:	
Zdůvodnění cíle:	
Návaznost na dlouhodobé cíle:	

4. SKLADBA AKTIVIT MPP PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	PRAVIDELNÉ VÝJEZDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ METODIKŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE
Stručná charakteristika	Program výjezdního vzdělávání obsahuje různá témata týkající se školní prevence a je rozdělen do několika bloků.
Realizátor/lektor	protidrogový koordinátor MČ Praha 6, oblastní metodik prevence
Počet hodin	2 dny
Termín konání	podzim, jaro

Název a odborné zaměření vzdělávání	ŠKOLENÍ METODIKŮ PREVENCE DLE AKTUÁLNÍ NABÍDKY
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	Mgr. Ondřej Mýtina, lektor
Počet proškolených pedagogů	2
Počet hodin	8
Termín konání	Dle dohody

Název a odborné zaměření vzdělávání	VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ 1. A 2. STUPNĚ PODLE AKTUÁLNÍ NABÍDKY
Stručná charakteristika	Semináře zaměřené na práci s problémovými dětmi, s mimořádně nadanými dětmi, formy a metody výuky.
Realizátor/lektor	dle nabídky
Počet proškolených pedagogů	50
Počet hodin	
Termín konání	Průběžně během roku

b) Žáci**Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování**

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace
1.,2./I. pololetí	ČaS	Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme Dopravní výchova: Bezpečná cesta do školy	6 hod.
1.,2./I. pololetí	ČaS		Lidé kolem nás: Role členů rodiny Mezilidské vztahy, komunikace, pomoc	6 hod.
1.,2./I. pololetí	ČJ - čtení		Rasismus	1 hod.
1.,2./I. pololetí	ČJ - čtení		Šikana	1 hod
1.,2./II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Péče o zdraví Osobní bezpečí - bezpečné chování při mimořádných situacích	10 hod
1.,2./II. pololetí	Tělesná výchova	Výchova ke zdraví	Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu, zdravotní TV, lidské vztahy - kolektivní hry, fair play,.....	5 hod
3.,4./I. pololetí	ČJ - sloh		Komunikace mezi lidmi	2 hod
3.,4./I. pololetí	ČJ - sloh		Agresivní chování ve škole	2 hod
3.,4./I. pololetí	ČaS		Chování v silničním provozu	2 hod
3.,4./I. pololetí	ČaS		Dokážeme se dohodnout? Soužití v rodině. Nenasílné řešení konfliktů. Spolupráce se spolužákem	8 hodin
3.,4./I. pololetí	ČJ - sloh		Šikana	4 hod

3.,4./ I. pololetí	ČJ - Čtení		Rasismus	4 hod
3.,4./ II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	První pomoc. Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) - kde vyhledat pomoc. Chování v roli svědka šikany/týrání/zneužívání	8 hod
3.,4./ II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Poruchy příjmu potravy	2 hod
3.,4./ II. pololetí	ČaS	Dopravní výchova	Chování v silničním provozu	2 hod
3.,4./ II. pololetí	ČaS	Multikulturní výchova Shody a rozdíly mezi národy a kulturami	Sekty	2 hod
3.,4./ II. pololetí	ČaS		Návykové látky	2 hod
5./ I. pololetí	ČaS	Lidé kolem nás	Vztahy - rodina, kamarádi, dospělí, komunikace, Chlapci a dívky	1 hod
5./ I. pololetí	ČaS	Lidé kolem nás	Rodina a dětská práva	1 hod
5./ I. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Návykové látky	1 hod
5./ II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Šikana, sebepojetí	1 hod
5./ II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Kyberšikana	1 hod
5./ II. pololetí	ČaS	Člověk a jeho zdraví	Bezpečně on-line	1 hod
6.- 7./I.pololetí	VkO	Rodina	Ochranná funkce rodiny - ochrana před závislostmi	1 hod
6.- 7./I.pololetí	VkZ	Život- ohrožující rizika a jejich vyhýbání	Bezpečné chování	1 hod
6.- 7./I.pololetí	VkZ	Život- ohrožující rizika a jejich vyhýbání	Odpovědné chování	1 hod
6.- 7./I.pololetí	Dějepis	Přijímání lidí s odlišným názorem, s odlišným náboženstvím	Světová náboženství	2 hod
6.-7./II.pololetí	VkO	Život mezi lidmi	Vrstevnické vztahy - šikana, rasismus a xenofobie ve škole	1 hod

6.-7./II.pololetí	VkO	Člověk a kultura	Vnímání krásy - nebezpečí anorexie a bulimie	1 hod
6.-7./II.pololetí	VkO	Člověk a kultura	Víra a náboženství - nebezpečí terorismu	1 hod
6.-7./II.pololetí	VkZ	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	Respektování uznávaných pravidel pro soužití mezi vrstevníky	1 hod
6.-7./II.pololetí	VkZ	Osobnostní a sociální rozvoj	Ochrana proti manipulaci a agresi	1 hod
6.-7./II.pololetí	VkZ	Osobnostní a sociální rozvoj	Běžné přenosné nemoci	1 hod
8.-9./I.pololetí	VkO	Člověk v sociálních vztazích	Asertivní jednání - šikana, rasismus a xenofobie ve škole	1 hod
8.-9./I.pololetí	VkO	Občan a právo	Občansko-právní vztahy, ochrana majetku - šikana, rasismus a xenofobie ve škole	1 hod
8.-9./I.pololetí	VkZ	Předcházení zneužívání návykových látek	Závislost a legální drogy	1 hod
8.-9./II.pololetí	Dějepis	Osobní bezpečí - odmítání všech forem omezování osobní svobody, odmítání rasismu	Svět mezi válkami, 2. světová válka	3 hod
8.-9./II.pololetí	VkZ	Lidská sexualita	Rizika sexuálního života Prevence pohlavních nemocí	1 hod
8.-9./II.pololetí	Literární výchova	Osobní bezpečí - odmítání všech forem omezování osobní svobody, odmítání rasismu	Literatura mezi světovými válkami, válečná literatura	6 hod

Specifická prevence

Specifická prevence na 1. stupni

Název programu	Policie ČR
Typ programu	Přednáškový blok na 1- 2 vyučovací hodinu
Stručná charakteristika programu	<p>Preventivní projekt, téma přednášek a besed lze upravovat dle aktuální situace např.:</p> <p>1. ročníky - Seznámení s policií, dopravní výchova „Povinnosti chodce v silničním provozu“, zásady osobní bezpečnosti, bezpečné chování „Malý Péťa sám doma“, bezpečný kontakt se psy.</p> <p>2. ročníky - Dopravní výchova „Povinnosti chodce v silničním provozu“, bezpečné chování „Sám venku“, bezpečný kontakt se psy, tísňové linky a jejich zneužívání, zásady osobní bezpečnosti - nebezpečné nálezy.</p> <p>3. ročníky - Dopravní výchova + po dohodě možnost výuky v dopravním koutku Muzea Policie ČR, „Základy bezpečného chování v silničním provozu“ Bezpečné chování „Nebezpečné situace“.</p> <p>4. ročníky - Dopravní výchova „Povinnosti cyklisty v silničním provozu“, bezpečné chování - procvičení znalostí, ochrana osob a majetku „Bezpečně v dětském kolektivu“, problematika mezilidských vztahů - šikanování, zásady osobní bezpečnosti + příklady ze skutečných případů k daným problematikám, DVD „Nechte mě bejt“ - 4 příběhy na téma: nebezpečné nálezy, šikanování, osobní bezpečí.</p>

	<p>5. ročníky -</p> <p>Dopravní výchova „Základní pravidla pohybu na pozemních komunikacích“,</p> <p>Bezpečné chování v elektronickém světě I.,</p> <p>Ochrana osob a majetku „Jak si nenechat ublížit“,</p> <p>základy trestní odpovědnosti dětí a mládeže,</p> <p>úvod do problematiky návykových látek + příklady ze skutečných případů.</p>
Realizátor	Policie ČR
Cílová skupina	Žáci I. stupně
Počet žáků v programu	1 třída / asi 26 žáků na jedné besedě
Počet hodin programu	1-2
Návaznost programu na cíle MPP	Připravuje a učí žáky počínat si bezpečně v silničním provozu, dbát na bezpečnost svoji i ostatních. Následná návštěva dopravního hřiště.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci se umí bezpečně pohybovat po komunikaci, umí přecházet, ví, jaká nebezpečí jim hrozí na ulici a v osobním životě.
Termín	1. a 2. pololetí
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Dlouhodobý program všeobecné primární prevence rizikového chování
Typ programu	Bloky primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je realizován přímo ve škole v jednotlivých třídách. V jednom pololetí se koná jeden dvouhodinový blok. Program je veden interaktivní formou, využívá didaktických her, prostor se věnuje diskusím, děti pracují individuálně i ve skupinách. Vždy jsou zohledňovány potřeby žáků a třídy.
Realizátor	Prev-Centrum, z.ú,

Cílová skupina	Žáci I. stupně - 3., 4.a 5. ročníky
Počet žáků v programu	1 třída (asi 26 dětí)
Počet hodin programu	1 dvouhodinový blok/1 pololetí
Návaznost programu na cíle MPP	Program má za cíl předcházet problémům rizikového chování v různých oblastech (např.: přátelství, kamarádství, osamělost / spolupráce a komunikace / zvládnání agrese a řešení konfliktů / vztahy ve třídě a šikana / zdravý životní styl / bezpečný pohyb na internetu / bezpečné chování v dopravě a při sportu / prevence rasismu, tolerance / prevence kouření, užívání alkoholu a návykových látek.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci umí řešit konfliktní situace nenásilnou formou, zaujmají odmítavý postoj k návykovým látkám, mají zájem o volnočasové aktivity nabízené školou a dalšími zájmovými organizacemi, ví na oho se obrátit v případě potřeby a nouze.
Termín	Říjen, listopad/březen, duben
Zodpovědná osoba	Irena Štěpánová + třídní učitelé

Název programu	(Ne)kuřátka - Občanské sdružení Česká koalice proti tabáku, o. s.
Typ programu	Seminář o (ne)kouření
Stručná charakteristika programu	Seminář je realizován přímo ve škole v jednotlivých třídách. V jednom pololetí se koná jeden dvouhodinový blok, je veden interaktivní a hravou formou, podpořit dětský kolektiv se zdravým životním stylem a odmítavým postojem ke kouření.
Realizátor	Občanské sdružení Česká koalice proti tabáku, o. s., Jules a Jim
Cílová skupina	3. ročníky
Počet žáků v programu	1 třída (asi 26 dětí)
Počet hodin programu	1 dvouhodinový blok

Návaznost programu na cíle MPP	Cílem je pomoci dětem, aby si utvářely zdravá životní postoje, do kterých užívání návykových látek, speciálně pak tabákových výrobků a marihuany, nepatří.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci umí zaujmout odmítavý postoj k návykovým látkám, mají zájem o volnočasové aktivity nabízené školou a dalšími zájmovými organizacemi, ví na koho se obrátit v případě potřeby a nouze.
Termín	1. pololetí
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + I. Štěpánová

Název programu	Moje odpovědnost za sebe a ve skupině. Vztahy, partnerství a sexualita.
Typ programu	Seminář
Stručná charakteristika programu	Seminář je realizován ve škole v jednotlivých kmenových třídách. V každém pololetí se bude konat jeden dvouhodinový blok, který je veden interaktivní a hravou formou a podporuje zdravý životní styl v dětském kolektivu.
Realizátor	Jules a Jim
Cílová skupina	5. ročníky
Počet žáků v programu	1 třída (asi 26 dětí)
Počet hodin programu	2 dvouhodinové bloky
Návaznost programu na cíle MPP	Cílem je pomoci dětem utvářet si zdravé životní postoje.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci se učí nést zodpovědnost za sebe, ale i za kolektiv.
Termín	Listopad
Zodpovědná osoba	Irena Štěpánová + třídní učitelé

Název programu	Na světě nejsi sám(3.r.), Jsi online (4.r.), Adam a Eva, aneb nejsme stejní (5.r.),
Typ programu	Vztahy, partnerství a sexualita.
Stručná charakteristika programu	Seminář
Realizátor	Seminář je realizován ve škole v jednotlivých kmenových třídách. V každém pololetí se bude konat jeden dvouhodinový blok, který je veden interaktivní a hravou formou a podporuje zdravý životní styl v dětském kolektivu.
Cílová skupina	MP Education
Počet žáků v programu	2.,3., 4., 5. ročník
Počet hodin programu	1 třída (asi 26 dětí)
Návaznost programu na cíle MPP	Cílem je pomoci dětem utvářet si zdravé životní postoje.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci se učí nést zodpovědnost za sebe, ale i za kolektiv.
Termín	Průběžně během roku
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + Mgr. Štěpánová

Název programu	Kurz „První pomoci“
Typ programu	Kurz s aktivním zapojením žáků
Stručná charakteristika programu	Kurz první pomoci je veden profesionální záchranářkou s dlouhodobou praxí. Během kurzu se žáci naučí volat na tísňovou linku, jak postupovat v případě ohrožení života, naučí se vázat rány, prakticky si vyzkouší nepřímou srdeční masáž na resuscitačním modelu apod. Na konci každé prezentace si žáci ověří získané znalosti v testu.
Realizátor	ČČK, Marková Jaroslava, Dis
Cílová skupina	Žáci I. stupně
Počet žáků v programu	1 třída (asi 26 žáků)
Počet hodin programu	1 dvouhodinový blok
Návaznost programu na cíle MPP	Nejúspěšnější žáci postoupí do soutěže o Helpíkův pohár
Ukazatele úspěšnosti	Schopnost poskytnout první pomoc sobě i druhým
Termín	Průběžně celý rok
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + Irena Štěpánová

Název programu	Pobyt v přírodě (škola v přírodě)
Typ programu	Aktivity s prvky zážitkové pedagogiky
Stručná charakteristika programu	Cílem výjezdu mimo prostory školy je poznání sebe sama, svých spolužáků a třídního učitele, naučení se dovednostem v přírodě, získání silnějších prožitků, důležitý je moment rozhodování a pocit zodpovědnosti v týmu. Zaměření aktivit, kromě poznávání jiných krajů a měst, je na rozvoj tvořivosti, rychlosti, obratnosti, koordinace, spolupráce ve skupině, fyzické a psychické odolnosti a znalostní hry.
Realizátor	Třídní učitelé
Cílová skupina	Žáci 1.-5. ročníků
Počet žáků v programu	Asi 26 žáků v jedné třídě/ 15 tříd
Počet hodin programu	8 hod/den (asi 5-8 denní pobyt)
Návaznost programu na cíle MPP	Snížení rizik sociálně patologických jevů, posílení zdravého sebevědomí žáků, upevňování a prohlubování mezilidských vztahů, soudržnost kolektivů, upevňování pozice ve skupině, adaptace na nové prostředí a orientace v něm, stmelování kolektivu, navazování a posilování vztahů mezi žáky a učiteli.
Ukazatele úspěšnosti	Zlepšení chování spolužáků vůči sobě a spolupráce týmu, nalezení své pozice ve skupině, posílení sebevědomí.
Termín	Duben, květen
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Specifická prevence na II. stupni

Název programu	Odyssea
Typ programu	Zážitkový kurz (rozvojový program)
Stručná charakteristika programu	Jedná se o třídení výjezd jednotlivých šestých tříd se svým novým třídním učitelem a dvěma lektory mimo Prahu. Pro žáky je připraven program plný her, dobrodružných aktivit v přírodě, kde se učí táhnout za jeden provaz jako jeden tým. Aktivity jsou zaměřené hlavně na spolupráci ve skupině, komunikaci, poznání sebe sama a svých spolužáků v netradičních situacích.
Realizátor	Projekt Odyssea
Cílová skupina	6. ročníky
Počet žáků v programu	Asi 26 žáků v jedné třídě/ 3 třídy
Počet hodin programu	8 hod/den (3 dny)
Návaznost programu na cíle MPP	Každý se může uplatnit podle svých možností a schopností a najít tak své pevné místo ve skupině. Cílem celé akce je pomoci dětem při přechodu na 2. stupeň a zjednodušit začlenění nových dětí do kolektivu.
Ukazatele úspěšnosti	Kurz pozitivně ovlivňuje atmosféru ve třídě tím, že účastníky sblíží díky silným společným zážitkům.
Termín	Září
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Dlouhodobý program všeobecné primární prevence užívání návykových látek a dalších forem rizikového chování
Typ programu	Bloky primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program je realizován přímo ve škole po dobu čtyř let. Každé pololetí školního roku se ve třídě realizuje jeden blok primární prevence, který trvá tři vyučovací hodiny. Program je veden interaktivní formou, využívá se didaktických her, věnuje se prostor diskusím, děti pracují

	<p>individuálně i ve skupinách. Program je zadáván i dle potřeb pro problematické třídy, podle konkrétního problému a zadání třídního učitele.</p> <p>Tříhodinový blok je rozvržen tak, aby na sebe jednotlivé aktivity navazovaly.</p>
Realizátor	Prev-Centrum, z.ú.
Cílová skupina	Žáci II. stupně
Počet žáků v programu	Asi 27 žáků v každém bloku/ 11 tříd (vždy jednotlivě)
Počet hodin programu	6 hod (2x3hod) / rok
Návaznost programu na cíle MPP	<p>Program má za cíl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předcházet problémům spojeným s užíváním návykových látek u osob, které dosud nejsou s drogou v kontaktu, • předat cílové skupině znalosti, dovednosti a postoje podporující zdravý životní styl, • podporovat cílovou skupinu v tom, aby tyto znalosti, dovednosti a postoje dokázala uplatnit ve svém chování nejen v době realizace programu, ale i v budoucnosti, • vytvářet povědomí a informovanost o návykových látkách a jiných formách RCH a nepříznivých důsledcích s nimi spojených, • seznámit se s možnostmi řešení obtížných situací, včetně možnosti, kam se obrátit v případě problémů spojených s užíváním návykových látek, • podporovat protidrogové postoje a normy, • rozvíjet sociální dovednosti - navazování zdravých vztahů, • schopnost čelit sociálnímu tlaku, • dovednost rozhodovat se samostatně, efektivně řešit konflikty apod. • podporovat a nabízet zdravé alternativy trávení

	volného času
Ukazatele úspěšnosti	Žáci zaujímají odmítavý postoj k návykovým látkám, umí řešit konfliktní situace nenásilnou formou, mají zájem o volnočasové aktivity nabízené školou ale i dalšími organizacemi, ví, na koho se obrátit v případě nouze.
Termín	I. a II. pololetí
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Třídnické hodiny
Typ programu	Komunitní programy
Stručná charakteristika programu	Pravidelné setkávání třídních kolektivů se svými třídními učiteli, okamžitá řešení jakýchkoli problémů (škola - třída - žák) aj.
Realizátor	Třídní učitelé
Cílová skupina	Žáci II. stupně
Počet žáků v programu	Asi 27 žáků / třída
Počet hodin programu	1 hod / dle potřeby
Návaznost programu na cíle MPP	Klima ve třídě, vztahy, třídnické problémy
Ukazatele úspěšnosti	Zlepšení komunikace v různých rovinách
Termín	celý rok
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Policie ČR
Typ programu	Přednáškový blok na 1 vyučovací hodinu
Stručná charakteristika programu	Preventivní projekt, téma přednášek a besed lze upravovat dle aktuální situace např.: 6. ročníky Seznámení s možnými formami šikany a násilí v dětských kolektivech a jejich následky a řešení. 7. ročníky Kriminalita dětí a mládeže.

	<p>Základní seznámení s principy pravidel chování ve společnosti, psané i nepsané normy a jejich vynutitelnost v případě nerespektování.</p> <p>Vztah společnost - rodina - pachatel. Důraz je kladen na nejčastější trestnou činnost mládeže (krádeže, loupeže, poškozování cizích věcí...).</p> <p>8. ročníky</p> <p>Drogy z pohledu policie. Vysvětlení návaznosti drogové kriminality na další druhy kriminality.</p> <p>Právo, zejména trestní zákoník, správní právo a zákon o soudnictví ve věcech mládeže.</p> <p>9. ročníky</p> <p>Základy právního vědomí, získání základních znalostí z oblasti lidských práv, trestního práva, sociálně-patologických jevů, obecných norem chování, etiky a morálky.</p>
Realizátor	Policie ČR
Cílová skupina	Žáci II. stupně
Počet žáků v programu	Asi 27 žáků / třída
Počet hodin programu	1 hod
Návaznost programu na cíle MPP	<p>Problematika násilí a šikany na školách, nežádoucí jevy, které komplikují mezilidské vztahy.</p> <p>Pochopení základních principů pravidel chování ve společnosti.</p> <p>Vysvětlení základních pojmů - prevence, represe, kriminalita, odpovědnost, sankce, přestupek, trestný čin, morálka.....</p>
Ukazatele úspěšnosti	Počátky morálního a právního vědomí mládeže
Termín	II. pololetí
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + K.Čermáková

Název programu	Semináře na různá výchovně vzdělávací témata
Typ programu	Seminář
Stručná charakteristika programu	Seminář je realizován ve škole v jednotlivých kmenových třídách. V každém pololetí se bude konat jeden dvouhodinový blok, který je veden interaktivní a hravou formou a podporuje zdravý životní styl v dětském kolektivu.
Realizátor	MP Education
Cílová skupina	II. stupeň
Počet žáků v programu	Asi 27 žáků / třída
Počet hodin programu	45 minut
Návaznost programu na cíle MPP	Cílem je pomoci dětem utvářet si zdravé životní postoje.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci se učí nést zodpovědnost za sebe, ale i za kolektiv.
Termín	Podzim, jaro
Zodpovědná osoba	Třídní učitel + K.Čermáková

Název programu	Preventivní programy - Život bez závislostí
Typ programu	Přednášky
Stručná charakteristika programu	Cílem je preventivní působení na žáky v dané oblasti, předání informací, nácviky žádoucích dovedností.
Realizátor	Život bez závislostí z.s.
Cílová skupina	Žáci II. stupně
Počet žáků v programu	Vždy jedna třída cca 27 dětí / 3 třídy (9.ročník)
Počet hodin programu	Jeden dvouhodinový blok / pololetí
Návaznost programu na cíle MPP	Seznámení s typy RCH, nabídka východisek a řešení, pozitivní vnímání svého těla, smysluplně využívat volný čas, spolupráce v třídním kolektivu, hodnota lidského zdraví, info o legálních i nelegálních návykových látkách.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci zaujmají odmítavý postoj k návykovým látkám, umí řešit konfliktní situace nenásilnou formou, mají zájem o volnočasové aktivity nabízené školou, ale i dalšími organizacemi, ví, na koho se obrátit v případě nouze.

Termín	Podzim, jaro
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé + M. Humlová
Název programu	Červená stužka
Typ programu	Beseda a následná sbírka
Stručná charakteristika programu	Beseda s pracovníkem Domu světla. Osvětová kampaň v boji proti AIDS spojená se sbírkou na Dům světla.
Realizátor	Dům světla, sociálně-zdravotní a azylové centrum pro nemocné.
Cílová skupina	9. ročníky
Počet žáků v programu	Asi 55 žáků
Počet hodin programu	5 hodin
Návaznost programu na cíle MPP	Předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku užívání návykových látek, oddálit nebo úplně eliminovat první kontakt s nimi.
Ukazatele úspěšnosti	Na základě skutečných příkladů lépe pochopit prevenci patologických jevů.
Termín	Prosinec
Zodpovědná osoba	Mgr. Eva Kašparová + Bc. Markéta Humlová

Název programu	Pobyt v přírodě (škola v přírodě)
Typ programu	Aktivity s prvky zážitkové pedagogiky
Stručná charakteristika programu	Cílem výjezdu mimo prostory školy je poznání sebe sama, svých spolužáků a třídního učitele, naučení se dovednostem v přírodě, získání silnějších prožitků, důležitý je moment rozhodování a pocit zodpovědnosti v týmu. Zaměření aktivit, kromě poznávání jiných krajů a měst, je na rozvoj tvořivosti, rychlosti, obratnosti, koordinace, spolupráce ve skupině, fyzické a psychické odolnosti a znalostní hry.
Realizátor	Třídní učitelé

Cílová skupina	Žáci 6.-9. ročníků
Počet žáků v programu	Asi 26 žáků v jedné třídě/ 11 tříd
Počet hodin programu	8 hod/den (asi 5-8 denní pobyt)
Návaznost programu na cíle MPP	Snížení rizik sociálně patologických jevů, posílení zdravého sebevědomí žáků, upevňování a prohlubování mezilidských vztahů, soudržnost kolektivů, upevňování pozice ve skupině, adaptace na nové prostředí a orientace v něm, stmelování kolektivu, navazování a posilování vztahů mezi žáky a učiteli.
Ukazatele úspěšnosti	Zlepšení chování spolužáků vůči sobě a spolupráce týmu, nalezení své pozice ve skupině, posílení sebevědomí.
Termín	Duben, květen
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Nespecifická prevence na I. a II. stupni

Název programu	Školní žákovský parlament
Typ programu	Peer program (děti dětem)
Stručná charakteristika programu	Školní parlament pracuje na škole od roku 2002. Dává možnost všem žákům školy prostřednictvím volených zástupců (od 5. ročníku) podílet se na životě a provozu školy.
Realizátor	vedení školy
Cílová skupina	Žáci I. a II. stupně
Počet žáků v programu	Asi 10 (Zástupci 5. - 9. ročníků)
Počet hodin programu	Pravidelně + hod / měsíčně
Návaznost programu na cíle MPP	Žáci mají možnost otevřeně se vyjádřit ke všemu, co je zajímavá a společnými nápady osvěžit školní život.
Ukazatele úspěšnosti	Výchova k zodpovědnosti, smysl pro kolektivní přístup k problémům i k běžnému životu.
Termín	Průběžně celý rok
Zodpovědná osoba	Ena Ljubovičová

Název programu	Vánoční bruslení
Typ programu	Komunitní sportovní program
Stručná charakteristika programu	Sportovně prožité dopoledne
Realizátor	Učitelé TV + třídní učitelé
Cílová skupina	Žáci I. a II. stupně
Počet hodin programu	2 + 2
Návaznost programu na cíle MPP	Nabídka volnočasových aktivit
Ukazatele úspěšnosti	Kladné hodnocení žáků
Termín	Prosinec, leden
Zodpovědná osoba	Učitelé TV + třídní učitelé

Název programu	Sportovní den I. a II. stupně
Typ programu	Komunitní sportovní program
Stručná charakteristika programu	Sportovně prožité dopoledne. Žáci se účastní různých her a sportovních soutěží, při kterých získají razítka na kartičky se svým jménem. Po splnění všech disciplín si kartu vymění za dárky, cukrovinky, apod.
Realizátor	Učitelé TV + třídní učitelé
Cílová skupina	Žáci I. a II. stupně
Počet hodin programu	5 + 5
Návaznost programu na cíle MPP	Účastníci soutěží prožijí aktivně sportovní dopoledne, uvědomění si hry fair play, kolektivní soudržnost při kolektivních hrách (např. vybíjená, volejbal) nebo zodpovědnost sám za sebe při soutěžích jednotlivců. Sport jako veliký pomocník v prevenci RCH.
Ukazatele úspěšnosti	Kladné hodnocení žáků
Termín	Červen
Zodpovědná osoba	Kamil Trmal

c) Rodiče

Název programu	Den otevřených dveří / 2x ročně
Stručná charakteristika programu	Rodiče mají možnost využít nabídku ke zhlédnutí výuky a prostor školy, které jsou v daný čas přístupné současným i budoucím rodičům žáků, jako velmi schopní se prezentují průvodci z řad žáků školy.
Realizátor	Vedení školy
Počet hodin programu	10 hod
Termín konání	Prosinec a březen
Zodpovědná osoba	Mgr. Marcela Zavadilová

Název programu	Zahradní párty (třídní piknik)
Stručná charakteristika programu	Setkání rodičů, žáků a učitelů. Jedná se o neformální setkání v prostorách školního hřiště a zahrady. Žáci vyšších ročníků se většinou starají o program žáků nižších ročníků. Možnost se setkat vítají i studenti již vyšší z naší školy.
Realizátor	Třídní učitelé
Počet hodin programu	3 hod
Termín konání	Červen
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Individuální konzultační hodiny
Stručná charakteristika programu	Zprostředkování odborné pomoci - třídní učitel, výchovný poradce, metodik primární prevence, psycholog, vedení školy, ostatní učitelé, apod.
Realizátor	Vedení školy
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	Dle potřeby
Zodpovědná osoba	Všichni pedagogičtí pracovníci

Název programu	Spolupráce s PPP - i rodinná terapie
Stručná charakteristika programu	Nabídnutí odborné práce se žákem a jeho rodiči v prostorách PPP, komunikativní programy.
Realizátor	PPP
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	Dle nabídnutých termínů
Zodpovědná osoba	PPP, PhDr. Irena Vlachynská

Financování programů:

Velká část programů, besed, přednášek a školení by nemohla proběhnout bez příspěvků z grantového řízení MČ Praha 6.

Nabídka volnočasových aktivit:

Ve spolupráci s agenturami se škola snaží nabídnout dostatečné množství odpoledních aktivit v oblasti sportu, kultury a vzdělávání. Podrobně k nahlédnutí u vedení školy nebo na webových stránkách školy.

Sportovní soutěže a akce - sportem proti závislosti:

- Pravidelná účast žáků školy na sportovních soutěžích pořádaných DDM Prahy 6 - průběžně celý rok.
- Vánoční běh do schodů.
- Mezitřídní turnaje v míčových hrách.
- Lyžařské kurzy pro 7. ročník.
- Další akce mohou být průběžně doplňovány, dle aktuální nabídky.

Šikana (řešení šikany podle metodického pokynu MŠMT)

Šikanování je závažným problémem, se kterým se můžeme ve školním prostředí setkat. V zárodečných fázích se šikana může vyskytovat téměř v každé škole, proto je nezbytné nejen pečlivě sledovat jakékoli projevy šikanování, ale klást důraz zejména na preventivní postupy, kterými lze projevům šikany předcházet.

Základem prevence šikany u nás ve škole je:

- Školní řád (s právy a povinnostmi žáků i systémem trestů za porušování daných ustanovení).
- Důsledné plnění pedagogických povinností (např. dozory o přestávkách).
- Podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a učiteli.
- Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Pestrá nabídka volnočasových aktivit.

Při sestavování **krizového plánu**, který má eliminovat či minimalizovat škody v případě výskytu šikany v naší škole, vycházíme z „Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních“.

Krizový plán je rozdělen do dvou skupin zahrnujících:

- 1) situace, které ve škole zvládneme vyřešit vlastními silami (počáteční stádia šikanování),
- 2) situace, při nichž bude škola potřebovat pomoc zvenku a bude nutná součinnost školy se specializovanými institucemi a policií (pokročilé, nestandardní, skupinové šikanování).

Postup vyšetřování šikany v obou skupinách:

1. skupina

- a) rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi (v kompetenci třídních učitelů ve třídách, v nichž se šikana vyskytla + spolupráce s vyučujícím, který na šikanu upozornil - byl jejím svědkem nebo se mu s ní někdo svěřil),
- b) nalezení vhodných svědků, individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky - nikoli ale konfrontace obětí a agresorů (práce třídního učitele s jedinci nebo kolektivem třídy),
- c) zajištění ochrany obětem (TU ve spolupráci s ostatními učiteli, kteří musí být o dané situaci ve třídě Informováni),
- d) rozhovor s agresory, popř. konfrontace mezi nimi
 - třídní učitel,
 - výchovný poradce, metodik primární prevence,
 - vedení školy,
- e) výchovná opatření (viz školní řád), spolupráce s rodinou agresora i oběti.

2. skupina

- a) bezprostřední záchrana oběti pedagogickým pracovníkem, který je svědkem dané situace,
- b) domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování,
- c) zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi,
- d) pokračující pomoc a podpora oběti,
- e) nahlášení policii,
- f) vlastní vyšetřování.

Instituce a orgány, s nimiž je při výskytu závažných a pokročilých projevů šikany nutné spolupracovat:

- Pedagogicko-psychologická poradna,
- Středisko výchovné péče,
- Orgán sociálně správní ochrany dítěte,
- Policie ČR.

Pokud rodiče informují školu o podezření ze šikany žáka, je za odborné vyšetření záležitosti odpovědný ředitel školy. Dle nastalé situace ve spolupráci s kompetentními pracovníky školy řeší vzniklou situaci. Ředitel školy může využít spolupráci s odbornými institucemi (PPP, ...) nebo požádat o pomoc i OSPOD.

5. EVALUACE

A) Kvalitativní hodnocení

Všechny aktivity v rámci PPŠ se dějí pod záštitou hesel - na I. stupni „Prevence neboli“ a na II. stupni „Droga zvaná zdraví aneb Pod Marjánkou - bez marjánky“, dlouhodobě tvoří oba projekty pevnou a důležitou součást výchovně vzdělávacího procesu na naší škole.

V rámci bloků primární prevence, která probíhá na I. stupni teprve od loňského školního roku pod záštitou Prev-Centra a na II. stupni probíhá již řadu let, byli žáci i učitelé dotazováni na průběh a naplnění cílů programu s převážně kladným ohlasem.

Na I. st. se děti zapojovaly velice aktivně, lektoři byli vnímaví, jen jeden postřeh ze strany učitelů vyřčen jako výtku, některé aktivity byly příliš dlouhé a některé děti se už nudily.

Na II. st. bylo ze strany učitelů nejvíce kritizováno střídání lektorů i v rámci jednotlivých tříd, ale jinak si žáci chválili zejména formu programů (interaktivní, zábavné, otevřené a jistě přínosné).

I ostatní PP byly hodnoceny převážně pozitivně a ve většině z nich budeme pokračovat i nadále. Nejoblíbenějšími programy bývají hlavně s pamětníky nebo přímými účastníky (např. setkání s paní Lustigovou, beseda v Domě světla o AIDS s HIV nakaženým klientem,...)

B) Kvantitativní hodnocení

V loňském roce proběhlo na naší škole kromě specifické primární prevence i mnoho akcí s nespécifickou primární prevencí. Jednalo se hlavně o seznamovací kurzy Odyssea, zahraniční jazykové výjezdy, lyžařské kurzy, školy v přírodě a kratší akce např. Halloween, Mikulášské dovádění s nadílkou, sv. Valentýn, Zahradní slavnost (setkání s rodiči a bývalými studenty), sportovní dny, apod.

Dané akce se velice osvědčily a chystáme se v nich nadále pokračovat. Určitě se nebudeme vyhýbat ani novým projektům, které se budou průběžně objevovat.

Cílem naší školy je nejen velmi kvalitní výuka, ale aby sem žáci chodili rádi a měli dostatek příležitostí se účastnit dostatečného množství volnočasových aktivit.

Použité zkratky:

MPP - Minimální preventivní program

RCH - Rizikové chování

SPJ - Sociálně patologické jevy

NNO - Nestátní neziskové organizace

ŠMP - Školní metodik prevence

RVP - Rámcový vzdělávací program

ŠVP - Školní vzdělávací program

V Praze 26. 9. 2023

Mgr. Irena Štěpánová

Mgr. Klára Čermáková